

MUUTOKSIA LÄÄKKEENMÄÄRÄÄMISEEN

- lääkäreille suurempi vastuu lääkehoidon kustannuksista

Sosiaali- ja terveysministeriö on päivittänyt lääkkeen määräämisestä annettua asetusta (1088/2010). Asetus tuli voimaan vuoden 2017 alusta. Sen myötä lääkärillä on entistä suurempi vastuu huolehtia määräämänsä lääkityksen kustannusvaikuttavuudesta. Asetusmuutoksilla edistetään myös lääkitysturvallisuutta.

- Lääkkeen valinnoissa on kiinnitettävä erityistä huomiota lääkkeen hintaan ja hoidon kustannuksilla saavutettavaan kliinisiin vaikutuksiin.
- Väärinkäyttöön soveltuvan lääkkeen määräämisessä on edelleen noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.
- Lääkkeen valinnan on perustuttava lääkkeen tehon ja turvallisuuden vahvistavaan tutkimusnäyttöön, tai sellaisen puuttuessa, yleisesti hyväksyttyyn hoitokäytäntöön.
- Ensisijainen tapa määrätä lääkettä on määritellä hoidossa tarvittavan lääkkeen kokonaismäärä ja merkitä se lääkemääräykseen pakkauksina tai kokonaismääränä. Lääkärillä on kuitenkin jatkossakin mahdollisuus määrätä lääke myös lääkehoidon kestoajalle.
- Pitkäaikaiseen hoitoon tarkoitettu lääkitys aloitetaan pienellä pakkauksella, ellei hoidon asianmukainen toteutuminen muuta edellytä. Tämä toteutetaan ensisijaisesti lääkkeen toimittamisen jaksottamisella, eikä tarkoitus ole lisätä tarpeettomia hoitokäyntejä. Sähköisessä lääkemääräyksessä tämä toteutuu käyttämällä erillistä ”lääkehoidon aloitus” -toimintoa sekä ilmoittamalla lääkkeen määrä kokonaismäärinä (esimerkiksi 430) tai määräämällä lääke lääkehoidon kestoajalle. Apteekkia voi tarvittaessa informoida lääkehoidon aloituksesta myös viestikentässä.
- Jos biologiselle lääkkeelle on saatavilla biosimilaari, näistä vertailukelpoisista ja vaihtoehtoisista valmisteista on valittava ensisijaisesti hinnaltaan edullisin. Toisin toimiessaan lääkärin täytyy perustella valintansa lääketieteellisesti ja myös merkitä perustelu potilasasiakirjoihin. Tietoa biosimilaareista ja alkuperäislääkkeistä sekä vaihtokelpoisuudesta löytyy Fimeasta (fimea.fi/biosimilaarit) ja lääkkeiden hinnat Kelasta (kela.fi/laakkeet).
- Jos lääkemääräys poikkeaa yleisesti hyväksytyistä hoitokäytännöistä, lääkemääräys pitää varustaa merkinnällä ”Sic”. Näin varmistuu lääkärin tarkoittaman lääkkeen sujuva toimittaminen ja tarve yhteydenottoihin apteekkien ja lääkäreiden välillä vähenee.
- ATC-luokan N03 epilepsialääkkeitä tuli vuoden alusta lääkevaihdon piiriin muissa käyttöaiheissa kuin epilepsiassa. Jotta apteekeissa ei vaihdettaisi lääkettä silloin, kun epilepsialääke on määrätty epilepsian hoitoon, lääkemääräykseen on aina merkittävä lääkkeen käyttötarkoitus ja/tai lääkevaihtokielto. Käyttötarkoitus tulee merkitä, kun tällainen lääke määrätään myös muuhun käyttötarkoitukseen. Velvoite lääkkeen käyttötarkoituksen merkitsemiseen pääsääntöisesti pätee myös muissa lääkemääräystilanteissa.

Lääkemääräys on pääsääntöisesti voimassa kaksi vuotta määräämis- tai uudistamispäivästä. Tästä poikkeavat tilanteet on erikseen lueteltuina päivitetystä asetuksessa.

Ajantasainen asetus:

finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101088

Tarkempia tietoja lääkkeenmääräämisestä: stm.fi/rationalinen-laakehoito

ÄNDRINGAR I LÄKEMEDELSFÖRSKRIVNINGEN

- större ansvar för läkare för kostnaderna för läkemedelsbehandling

Social- och hälsovårdsministeriet har uppdaterat förordningen om förskrivning av läkemedel (1088/2010). Förordningen trädde i kraft vid ingången av 2017. Läkare har därmed större ansvar än tidigare att sörja för att den medicinering som han eller hon har förskrivit är kostnadseffektiv. Förordningsändringarna främjar också säkerheten vid medicinering.

- Vid valet av läkemedel ska särskilt priset och de kliniska effekter som uppnås genom kostnaderna för vården beaktas.
- Vid förskrivning av ett läkemedel som kan missbrukas ska också i fortsättningen särskild omsorg och försiktighet iakttas.
- Valet av läkemedel ska basera sig på forskningsbevis som bestyrker läkemedlets effekt och säkerhet, eller om sådana bevis saknas, på allmänt godkänd vårdpraxis.
- Det primära sättet att förskriva ett läkemedel är att fastställa den totalmängd av läkemedlet som behövs för behandlingen och anteckna detta på receptet som antal förpackningar eller totalmängd. Läkaren har dock i fortsättningen möjlighet att förskriva läkemedlet även för hela behandlingstiden.
- Behandling med ett läkemedel som är avsett för långvarig medicinering påbörjas med en liten förpackning, om inte ett ändamålsenligt genomförande av medicineringen kräver något annat. Detta genomförs i första hand genom att expedieringen av läkemedlet sker i intervaller, och avsikten är inte att öka antalet onödiga vårdbesök. Vid elektronisk läkemedelsförskrivning genomförs detta genom att använda den särskilda funktionen ”inledande av behandling med läkemedel” samt anmäla mängden läkemedel som totalmängd (till exempel 430) eller genom att förskriva läkemedlet för behandlingstiden. Apoteket kan vid behov informeras om inledandet av behandling med läkemedel även i meddelandefältet.
- Om det för ett biologiskt läkemedel finns ett biosimilar tillgängligt, ska i första hand av dessa jämförbara och alternativa läkemedelspreparat väljas det som i första hand har det förmånligaste priset. Om en läkare förfar på något annat sätt, måste han eller hon motivera valet medicinskt och dessutom anteckna motiveringen i journalhandlingarna. Information om biosimilarer och ursprungliga läkemedel samt om utbytbarhet finns hos Fimea (fimea.fi/biosimilaarit) och läkemedelspriser hos Folkpensionsanstalten (kela.fi/web/sv/lakemedel).
- Om ett recept avviker från allmänt godkänd vårdpraxis ska receptet förses med anteckningen ”Sic”. På det sättet säkerställs en smidig expediering av det läkemedel som läkaren avsett och behovet av kontakter mellan apotek och läkare minskar.
- En del av ATC-klassens N03 epilepsiläkemedel omfattas från och med ingången av året av utbytbarhet för ett läkemedel i annan indikation än epilepsi. För att apoteken inte ska byta ut läkemedlet då ett epilepsiläkemedel har förskrivits för vård av epilepsi, ska läkemedlets användningsändamål och/eller ett förbud mot utbyte av läkemedlet alltid antecknas på receptet. Användningsändamålet ska antecknas när ett sådant läkemedel förskrivs för något annat ändamål. Skyldigheten att anteckna användningsändamålet för ett läkemedel gäller i regel även i andra situationer där läkemedel förskrivs.

Ett recept gäller i regel två år från den dag receptet förskrivits eller förnyats. Avvikande situationer finns separat uppräknade i den uppdaterade förordningen.

Uppdaterad förordning:

finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101088

Närmare information om förskrivning av läkemedel:
stm.fi/rationaalinen-laakehoito